A°. 1836. N°. 136.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 10 November.

FRANKFORT, den 7den November.

Over de zaak der graven van *Bentinck* en hunne geschillen, welke in den jongsten tijd dikwijls het onderwerp der gesprekken hebben uitgemaakt, meldt een der dagbladen het volgende:

De graven *Bentinck*, heeren van Kniphausen, maken eene eigene afdeeling der Duitsche graafelijke huizen uit. Zij zijn de eenige graven met landsgezag in het Duitsche verbond. Het merkwaardige verdrag over deze betrekking der graven *Bentinck tot Oldenburg*, is door den op den 25sten October 1835 overledenen graaf *Willem Gustaaf Frederik*, den 8sten Junij 1825, na rustelooze bemoeijingen, verkregen. De Duitsche bondsvergadering waarborgde dit verdrag bij een besluit van 9 Maart 1826, zoodat door de overneming van dezen waarborg, noch de onmiddellijke en uitsluitende betrekking van den toenmaligen hertog, naderhand groothertog van Oldenburg tot het Duitsche verbond eenige verandering ondergaan kon, noch ook de welgegronde regten van derde personen benadeeld konde worden. De bovengenoemde *Bentinck* leefde sedert Mei 1800 met eene burgervrouw in gemoedelijken echt, die den 8sten September 1816 kerkelijk werd ingezegend. De tweede zoon uit dezen echt, graaf *Gustaaf Adolf*, geboren den 21sten November 1809, nam de mederegering der heerlijkheid, na den afstand van zijnen ouderen broeder, een landeigenaar in Noord-Amerika, den 23sten Mei 1834 over, en is, na het overlijden van zijnen vader, in het uitsluitende bezit derzelve. Dan de zoons van eenen broeder des overledenen erkennen deszelfs kinderen niet voor wettig, en de oudste van eerst gemelden, een Nederlandsch kamerheer, vaardigde reeds den 22sten Januarij dezes jaars eene proclamatie uit, waarbij hij als vermeende regtmatige opvolger in dezen mediaat-bondsstaat de regering aanvaardde. Den 2den October dezes jaars droeg hij echter zijne vermeende regten over aan zijnen tweeden broeder, den graaf *Karel Antoon Ferdinand Bentinck*, Britsch luitenant-kolonel, en deze heeft den 16den October eene persoonlijke poging gedaan, om zich in het werkelijk bezit der heerlijkheid te stellen.

LONDEN, den 5den November.

Ten gevolge van het ontvangen van twee koeriers op Woensdag morgen, heeft de Fransche gezant, graaf *Sebastiani*, des namiddags van dien dag, aan het bureau van buitenlandsche zaken eene conferentie met den burggraaf *Palmerston* gehad.

Door den Griekschen gezant aan ons hof is kennis gegeven: dat, wegens de in Italie heerschende cholera, alle van besmette plaatsen komende schepen in Griekenland aan eene quarantaine van 17 dagen, of te Aglia bij Patras of te Delos, bij Syra onderworpen zijn.

Aangaande de jongste dolzinnige poging tot opstand te Straatsburg, zegt de *Times*, in eene uitweiding hoofdzakelijk, dat er voor het Fransche gouvernement geene de minste reden bestaat, om dien belagchelijken stap van den jongen prins *Napoleon Lodewijk Buonaparte* te betreuren, daar door denzelven de trouw van de militaire magt slechts meerder gebleken en tevens, door het geen indruk maken dier poging op de fondsen, het vertrouwen bewezen is, hetwelk in de geestkracht en den nationalen invloed van het tegenwoordig heerschende koninklijke huis in Frankrijk gesteld wordt, en kan derhalve deze beproefde, doch mislukte opstand geen ander uitwerksel hebben dan eene versterking van de zaak, tegen welker vernieling dezelve uitsluitend gerigt was.

Berigten uit de republiek Texas, tot het laatste van Augustus, maken gewag van nieuwe mislukte pogingen tot bevrijding van den Mexicaanschen generaal en voorzitter *Santa Anna*, en van vruchtelooze door denzelven daarna gedane pogingen, om zich het leven met opium te verkorten.

Het Kanadasche parlement is den 4den October ll. door lord *Gosford*, den Britschen gouverneur, ten gevolge van nog voortdurend bestaande verschillen onder deszelfs leden, op nieuw geprorogeerd.

De bank van Engeland heeft hare escompteringen sedert een paar dagen op een vrij uitgebreide schaal hervat; het vertrouwen is weer gekeerd, en het schijnt in alle opzigten, dat wij in eene betere positie verkeeren. Sommigen zien intusschen een nieuw bezwaar voor den omloop te gemoet in den tegen het aanstaande voorjaar waarschijnlijk te wachten invoer van granen; niet alleen echter is dit vrij voorbarig, maar er kunnen zich alsdan ook ligtelijk in den handel gelijktijdig omstandigheden opdoen die gemeld bezwaar wederom opwegen.

PARIJS, den 6den November.

De Madridsche courant, van den 28sten October, behelst een rapport van don *Miguel Cuevas* aan den kommandant generaal der provincie Leon, van den volgenden inhoud: « In de gelukkige ontmoeting, welke ik met de muitelingen gehad heb, is *Sanz* volkomen geslagen en zijne krijgsmagt verstrooid. Daar het mogelijk zou kunnen wezen, dat eenige benden vlugtelingen zich naar de bergpassen zouden kunnen begeven, om alzoo uit de provincie te komen, verwittig ik er u van, ten einde de noodige maatregelen te kunnen nemen om hen te achterhalen en te vernietigen. »

Omtrent *Gomez* verneemt men, dat hij in het laatst van October de stad Almaden (in Estramadura) heeft aangevallen; doch dat het garnisoen hem moedigen tegenstand bood. De generaal *Rodil* was op eenen afstand van 9 uren van die stad, terwijl de divisie van *Espinosa* te Vasseqrillo, elf uren van daar gelegen, was aangekomen. Men kan dus verwachten, dat beide deze generaals den brigadier *Flinter*, die over de bezetting van Almaden het bevel voert, spoedig ter hulp zullen komen. *Rodil* schijnt er vooraf op gerekend te hebben, dat deze brigadier de Carlisten ten minste twee dagen zou kunnen weerstand bieden.

Sommigen beweren, dat *Rodil* zijn krijgsplan tegen *Gomez* wel overlegd heeft en de verstrooijing of vernietiging der bende Carlisten onder bevel van dezen, daarvan het onvermijdelijke gevolg zal zijn.

Een telegrafisch berigt uit Bayonne meldt, dat de Carlisten, na het beleg van Bilbao opgebroken te hebben, naar Durango teruggetrokken zijn, en dat zij den 29sten geen geschut meer voor de vesting hadden. Zij moeten, bij uitvallen van het garnisoen en bij hunnen terugtogt, nog al veel volks verloren hebben.

— Men houdt het meer en meer voor waarschijnlijk, dat Prins *Napoleon Lodewijk* niet voor het geregt zal getrokken worden. De *Constitutionnel* merkt aan, dat men geen geregtshof in het onaangename geval zal willen brengen, om de vierschaar over eenen neef van Keizer *Napoleon* te spannen.

Een der dagbladen merkt aan, dat er van de laatste zes jaren geen is voorbijgegaan, zonder eenen of anderen aanslag op den vorst of eenen gewapenden aanval op de constitutie des lands.

— De Koning heeft den luitenant kolonel *Taillandier*, die zich bij de jongste gebeurtenissen te Lyon zeer lofwaardig gedragen heeft, tot kolonel bevorderd.

'sGRAVENHAGE, den 8sten November.

Voor weinige dagen is in deze residentie overleden, de Heer *S. Boas*, hoofd-commis bij de secretarie van staat.

Gedurende dertig achtereenvolgende jaren, is de Heer *Boas* in onderscheiden functien werkzaam geweest, en altijd heeft hij zich de achting en het vertrouwen van zijne chefs weten waardig te maken. Allen, die den Heer *Boas* gekend hebben, betreuren dan ook opregtelijk zijn verlies.

Z. M. de Koning had de verdiensten en de trouw van dezen waardigen ambtenaar erkend, door hem met de orde van den Nederlandschen Leeuw te versieren.

BREDA, den 8sten November.

Uit de gemeente Etten ontvangen wij het volgend verslag van den brand aldaar voorgevallen

« Gisteren in den namiddag (den 6den) omstreeks half vier ure, ontstond aan den waterkant, bij *Adriaan van der Veeken*, bouwgat onder de gemeente Etten, onverwacht brand, veroorzaakt door het inslaan van den bliksem, waardoor, in den tijd van weinige oogenblikken, eene schuur met eenen aanzienlijken voorraad granen, alsmede twee arbeiders-woningen, tot den grond toe zijn afgebrand, in weerwil der spoedig aangebragte brandspuiten, zoo die van Etten als van de Leur, en niettegenstaande de ijverige medewerking van de beambten dier brandspuiten en van de aldaar in kantonnement zijnde jagers van het tweede bataillon, onder de bevelen van den heer kolonel *Everts*, en kurassiers van het regiment No. 9, aan welke vereenigde pogingen men het behoud der boerenwoning zelve dan ook voornamelijk te danken heeft.

« Ongelukkiglijk waren noch de afgebrande schuur, noch de twee woningen voor brandschade gewaarborgd. »

AMSTERDAM, den 8sten November.

Beurs van den 7 November.

Wij zijn zonder eenige nieuwe tijdingen uit Spanje. De heer *Mendizabal* heeft in de kamers verklaard, dat hij het plan van de betaling der Ardoins-coupons in obligatien in Cuba geenszins goedkeurt en dat de heer *Darou*, zijn zaakgelastigde, buiten order gegaan was; intusschen geeft hij nog geen ander plan op, om deze rente op eene andere wijze te voldoen.

Van het leger is er niets nieuws.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. Deze effekten openden $52\frac{1}{8}$, vielen tot $\frac{9}{16}$ en bleven $52\frac{11}{16}$; 5 pCt. zijn in kleine posten van $100\frac{1}{16}$ tot $\frac{3}{16}$ afgegeven; kansbiljetten $21\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$ in kleine partijtjes afgegeven; van $4\frac{1}{2}$ pCt. sijndicaat werd iets à $94\frac{5}{8}$ en van $3\frac{1}{2}$ pCt. tot 76 en $76\frac{1}{16}$ gedaan; aandeelen handelmaatschappij waren aanvankelijk zeer geoffereerd à $171\frac{3}{4}$, doch de menigvuldige inkoopen, welke later geschied zijn, deden den prijs allengskens tot $174\frac{1}{4}$ klimmen; nieuwe $102\frac{1}{2}$ gedaan.

Spanje. Ardoins $20\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, 21, $20\frac{7}{8}$ bij eenige, doch niet beduidende, affaire; onbepaalde stukken zijn van $20\frac{3}{8}$ tot $20\frac{11}{16}$ toe afgegeven; In Passive werd iets à 6 later, à $6\frac{1}{8}$ en $6\frac{1}{4}$ afgegeven; Fransche uitgestelde $8\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ gebleven; Engelsche $7\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ gedaan.

Rusland. Oude Russen $103\frac{7}{8}$ en 103 verhandeld; nieuwe $103\frac{1}{4}$; Russen van 1831 en 1833 $91\frac{3}{4}$ afgegeven; roebels 64 à $\frac{3}{4}$ zonder affaire.

Oostenrijk. Haar 5 pCt. metalliek was vraag voor binnenlandsche rekening en zijn daarvan eenige posten à $99\frac{5}{8}$ en $\frac{3}{4}$ afgegeven; nieuwe Weener aandeelen ƒ 685 bij enkele stukken gedaan.

In Zuid Amerikaansche schuldbrieven geene verandering. *Brazilie* 100 pond $83\frac{1}{2}$; dito onbepaalde stukken $81\frac{1}{2}$; *Columbia* 17, $16\frac{7}{8}$ gedaan.

Beurs van den 8 November.

Heden ontbreken ons alle tijdingen uit Spanje, doch men bevestigt zich, dat de Carlisten voor Bilbao een gevoelig verlies geleden hebben; het

beleg schijnt intusschen nog niet geheel opgebroken te zijn. Van Madrid heeft men ook geene nadere tijdingen. (Zie nader hier boven onder Parijs.)

Fluctuatien der prijzen:

Holland. Van onze $2\frac{1}{2}$ pCt. zijn verscheidene postjes à $52\frac{11}{16}$, $52\frac{3}{4}$ en $\frac{13}{16}$ gedaan; 5 pCt. 100 met verkoopers voor Engelsche rekening; kansbiljetten $21\frac{3}{4}$ gedaan; $4\frac{1}{2}$ pCt. sijndicaat $94\frac{5}{8}$ en $3\frac{1}{2}$ pCt. à 76 afgegeven; eene bijzondere willige houding namen oude aandeelen handelmaatschappij aan en stegen van den openingskoers $175\frac{1}{2}$ tot $177\frac{1}{2}$ en bleven 177 met koopers

Spanje. Weinig handel in Spaansche schuldbrieven; Ardoins openden à $21\frac{1}{8}$, vielen tot $20\frac{7}{8}$ en bleven nagenoeg op deze hoogte; onbepaalde stukken zijn à $20\frac{5}{8}$ en $\frac{11}{16}$ gedaan; Passive $6\frac{1}{4}$; Fransche uitgestelde $8\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$; Engelsche $7\frac{1}{4}$ gedaan; coupons Ardoins waren meerder aangeboden en bleven 35 pCt met verkoopers.

Mengelwerk.

Observatien.

Sedert het antwoord op de koninklijke aanspraak is bekend geworden, valt er een besluit op te maken, wat men al of niet gelooven moet van den toestand van ons land. Onze staatkundige betrekkingen tot het buitenland, onze handels-aangelegenheden, alle takken van binnenlandsch bestuur worden oppervlakkig behandeld, doch alleen in die mate, waarvoor de zaak in eene koninklijke aanspraak en in een antwoord der volksvertegenwoordigers vatbaar is. Van nature heeft derhalve die geheele ceremonieele redekaveling, om ons zoo eens uit te drukken, iets onvolledigs, iets, dat wat te wenschen overlaat; hetwelk de gewoonlijke langdurige (en ditmaal zelfs vrij langdurige) beraadslagingen niet kunnen wegnemen. Als men zich nu de moeite geven wil, om, met bedachtzamen geest, en die aanspraak en dat antwoord nog eens na te lezen, dan vloeit uit die herlezing wel voort, dat men zich grootendeels verheugen mag over de voordeelen, welke het Vaderland mogten te beurt vallen; maar tegelijk ook, dat de schaduwzijde van de schilderij niet vermeld is. — In een onlangs, in deze courant geplaatst artikel: *de aanspraak*, is het gevoelen geopperd, alsof de verzekering, in de koninklijke aanspraak gegeven, dat de *gewenschte* regeling van in de buitenlandsche staatkunde zich voordoende vraagstukken, eene verklaring inhield, dat onze geschillen met *Engeland* over deszelfs vermeend regt van beklag, wegens schending van het Oost-Indische handels-traktaat, gelukkig en naar wensch geëindigd was; en als het de wezenlijke bedoeling van het Gouvernement geweest is, om onder die voor verschillende uitlegging vatbare woorden de bedekte berigtgeving te doen, van eene beëindiging van een geschil, dat wereldkundig beslist had moeten worden, zoo als de aanklagt voor de geheele wereld is geschied, dan valt er niets bij te voegen, dan de adhesie aan dat gevoelen, dat wel waardig was om in andere vormen aan de regering, bij het ingediend antwoord, opgenomen te worden. Het geschil met *Engeland*, dat ieders borst met verontwaardiging vervuld heeft, heeft, zoo het kon, nog meer verfoeijing en haat doen ontstaan tegen de Engelsche politiek, en op het tegenwoordige Engelsche ministerie eene vlek te meer geworpen, die de innerlijke waarde, welke *Nederland* aan de Engelsche bondgenootschap hechten mag, te meer zal doen waarderen. — De [illegible] regeringloze gesteldheid van ons land blijft bovendien voortduren, en daar de afgevallene en [illegible] te leur gesteld ziet in de beëindiging van onze twisten met het [illegible] *Belgie*, zoo is het nog niet wel in te zien, waarop de hoop steunen kan, dat die beëindiging meer nadert. Daar zal dus wel niets anders overschieten, dan zich maar weder gereed te maken, om de beurs los te knoopen, en, onder opzien naar uitredding, de rente-betaling voor het bedrag der schuld, waarvan [illegible] eventueel zou kunnen worden ontlast, *vulgo* het *Belgisch* aandeel genoemd, toe [illegible] staan. Dit behoort almede onder de schaduwzijde van de schilderij; want als men de cijfers telt, dan zal men er uit kunnen opmaken, dat deze bezwarende post wel eenige overweging verdient. Als de sprookjes, die er verteld worden, dat de Noordsche mogendheden den tegenwoordigen verwarden staat van zaken in dit wereldeel eindelijk moede worden, en dat er nu zal worden beraadslaagd, hoe het best een einde aan de verwarring te maken; als het aan LEOPOLD, den koning der *Belgen*, in den mond gelegde antwoord aan de letterkundige commissie in *Frankrijk*, — waarheden zijn, dan zou er misschien een lichtstraal in de duisternis kunnen opgemerkt worden, die, hoe gering ook, de voorbode wezen kon van een terugkeeren tot de orde; 't is alles evenwel nog zoo geheel onzeker. De heilige HILLEGARDE, wil men weten, dat in den *Spiegel Historiael*, zoude voorzegd hebben ('t is, *ni fallor*, in deze troebele tijden door landgenooten op ons land en op de hedendaagsche tijden toegepast geworden, en daarom maken wij er mentie van) dat nog in dit jaar 1836 het regt over het geweld zou triomferen, en dat er dan wederom vrede heerschen zou. Wie zou niet deelen in den wensch, dat zij, (in de gezegde onderstelling, dat de vrome vrouw van ons land gesproken heeft) de waarheid had gezegd, dat haar gevoel haar niet had bedrogen. Als die vrede ons land dan in der daad ontlasten mag van de *f* 8,400,000 rente-betaling, en de restitutie van het betaalde gewaarborgd werd, dan zou deze donkere zijde van de schilderij wat weggenomen zijn. Over den gunstigen staat van het onderwijs wordt er gesproken, en over het op hoogen prijs schatten van die bevredigende uitkomsten wordt er geantwoord; ware het misschien niet nuttig geweest, iets te melden over den uitslag van den arbeid der commissie *ad hoc*, of niet eene verbeterde algemeene wetgeving op het openbaar onderwijs, en eene doelmatige beperking van die voor ons land wat al te breed opgezette inrigting daarvan [illegible] zijn? Onze minister van financien heeft zoo veel voor de [illegible] [illegible] van de bedenkingen, door de leden der tweede kamer [illegible] uitgelegt, en zelfs de onderdeelen, waarin de hoofdstukken gesplitst zijn, [illegible] kan men zich daarover niet met grond uitlaten, [illegible] gelegenheden [illegible] als met eenen [illegible] dubbeld digt is; wee slechts, als de tijd [illegible] sluijer volkomen moet opgeligt worden, en of dan niet een afzigtelijk [illegible] aangezigt [illegible], de aanschouwers [illegible]

wat reeds zoo menigmaal werd aangedrongen, dat er meerdere openbaarheid plaats greep en de schijn van publiciteit der lands zaken, door eene werkelijke werd opgevolgd, dat alleen door de tijdige mededeeling van den arbeid der tweede kamer in de afdeelingen en in de antwoorden der regering bevorderd kan worden. Slaat men het oog op het gezegde, omtrent de invoering der nationale wetboeken en der regterlijke organisatie, dan doet het genoegen, dat er zoo veel eenstemmigheid omtrent dit onderwerp heerscht bij de regering en bij de vertegenwoordiging; 't wordt ook waarlijk tijd, dat er een einde aan komt. Als men nu van beide kanten werken wil, dan kan er ook veel gedaan worden; al is het dan, dat in den loop van 1837 de hooge raad wordt ingesteld en de overige voorbereidende werkzaamheden verrigt worden, zoo dat tegen Mei 1838 de geheele organisatie in werking komen kan; dan is er toch ruim *een vierde van eene eeuw* voorbijgegaan, eer er iets tot stand zal gekomen zijn, dat reeds in 1813 werd beloofd en verworven. Ook zou het voor de nagedachtenis van onzen braven en geëerbiedigden koning niet aangenaam zijn, als de geschiedschrijver van latere dagen zou moeten betreuren, dat onder hoogstdeszelfs gezegende, veeljarige regering het regtswezen in eenen diep vernederden, bijna afhankelijken staat werd gelaten; een staat nogtans, die de eerlijke en beproefde trouw der regters te meer deed uitblinken; maar het is te hopen, en God geve het, dat de geschiedschrijver zoo iets nooit zal behoeven te schrijven. — In de aanspraak heeft de koning ten slotte aangedrongen op wederkeerig vertrouwen, als de ziel van het gemeenschappelijk overleg, en de vertegenwoordigers der natie hebben dat beloofd, en tegelijk de inspanning hunner krachten tot bevestiging van 's lands heil. Welaan! de tijd zal er van getuigen, dat goede vaderlandsche trouwhartigheid bij de beraadslagingen wonderen uitrigten kan, door vele hinderpalen uit den weg te ruimen. Zóó worde er gearbeid, en dan zal het land er voordeel van trekken. Wordt dat wederkeerig vertrouwen gemist, dan komt er nooit iets goeds tot stand.

Iets over Padilla,

en den vrijheidsoorlog van 1520 in Spanje.

In de vergaderzaal der Spaansche Cortes, prijkt tegenwoordig met gulden letters, onder anderen, de naam van PADILLA, als van eenen martelaar der vrijheid. Het zal onzen lezeren dus niet ongevallig wezen, iets over dezen man en zijne pogingen te vernemen, ten einde te doen zien, in hoe verre de Spaansche revolutionnairen zich denzelven kunnen toeëigenen.

Vóór het midden der zestiende eeuw, bezaten de beide, slechts door éénen monarch bestuurde, maar niet innig verbondene rijken van *Arragon* en *Kastilie*, ongemeen groote voorregten: en stonden daaromtrent bijna met onze Nederlandsche provincien in dien tijd gelijk. In *Arragon* was een hooge ambtenaar (de *Justiza*) die den koning tot zijnen pligt kon roepen, en wanneer deze laatste den eed deed, behielden de aanzienlijken zich voor, hem niet te gehoorzamen, wanneer hij iets, dat tegen de wet streed, begeerde. In *Castilie* was het gezag der stenden (*cortes*) niet zoo uitgebreid: nogtans hadden zij het volle regt, niet alleen de verzochte geldmiddelen voor de staatsbehoeften toetestaan of te weigeren, maar ook, om, in gevalle van onzekerheid nopens de erfopvolging, de zaak te beslissen. *Spanje* was toen vol rijke koop- en fabrijksteden, die hare bijzondere regten en vrijheden, en deel aan de wetgeving hadden. Ook in dat opzigt geleek toen de toestand van *Spanje* naar dien der Nederlanden; veertig jaren later, in het begin des regering van den Spanjaard PHILIPS II. In allen gevalle was de natie fier op hare zegepraal op de Moren, aan welke zij in 1491, de laatste stad in *Spanje*, *Granada*, had ontnomen, nog vol van het gevoel harer regten, onafhankelijkheid en zelfstandigheid, toen KAREL V. (de I. in *Spanje*) geen Spanjaard, maar een Vlaming uit *Gend*, in 1516 den troon beklom. Hij begon met den hoog verdienstelijken staatsdienaar XIMENES, aan wien hij, na den dood zijns grootvaders FERDINAND, den troon te danken had, op de onwaardigste wijze te verwaarloozen; hij wilde hem niet eens zien, gaf hem koel zijn afscheid, en de grijsaard stierf van verdriet. De reden daarvan was, omdat hij den koning gewaarschuwd had voor de Vlaamsche raadslieden, die hem naar *Spanje* verzelden, en zich, op de onbeschaamdste wijze, niet alleen alle gezag aanmatigden, maar ook de ambten, die zij zelve niet bekleedden, openlijk verkochten, zoodat de schraapzuchtige CHIÈVRES, heer van CROY (de stamvader van het naderhand zoo beruchte huis *Aarschot*), zijnen nog zeer jongen neef, eenen vreemdeling dus, tot aartsbisschop van *Toledo*, eene der hoogste waardigheden in *Spanje*, verhief, terwijl een ander kanselier van *Castilie* werd, en dat al de Vlaamsche hovelingen in tien maanden *eene millioen en honderd duizend dukaten*, (eene ongehoorde som in die dagen) bijeengeschraapte ambtsgelden uit *Spanje* naar *Belgie* zonden. En of dit nog niet genoeg ware, kwam nu daarbij de verguizing van den verdienstelijken XIMENES, eenen echten Spanjaard, en de hebzucht van koning KAREL, die eerst 600,000 dukaten (eene som, grooter dan ooit te voren aan eenigen Spaanschen koning was toegestaan) van de Castilische Cortes erlangde, om in drie jaren te betalen; doch reeds het volgende jaar, tegen de grondwet van den staat, in de afgelegene provincien *Gallicie* de vergadering der Cortes beschreef, aldaar door omkooping en allerlei kunstenarijen van den adel, eene nieuwe aanzienlijke som wist te verkrijgen, en daarop, mede tegen den wensch en de belangen der Spanjaarden, naar *Duitschland* vertrok, om de keizerlijke waardigheid te aanvaarden en zijnen leermeester ADRIAAN FLORISZ., van *Utrecht*, eenen monnik, tot onderkoning van *Castilie* aanstelde. Wat [illegible] men toen, — zal *Spanje* een wingewest van *Vlaanderen* of *Duitschland* worden, en uit verre landen van eenen vreemden koning en van vreemde ministers bevelen ontvangen?

De Spanjaarden van 1519 hadden dus althans even zoo veel reden tot misnoegen, als de Nederlanders in 1564 tegen den kardinaal VAN GRANVELLE, mede eenen vreemdeling. Zij uitten deze ontevredenheid ook zeer duidelijk. [illegible] weigerden zij KAREL als Koning te erkennen, omdat zijne moeder JOANNA, aan welke de troon van regtswege toekwam, nog leefde; daar deze echter volslagen krankzinnig was, werden JOANNA en KAREL gezamenlijk als Koningin en Koning van *Spanje* erkend. Er ontstond een oproer te *Valencia*, alwaar eene *broederschap* (*Germandad*) werd opgerigt, die echter meer tegen den adel was gerigt, dan tegen het hof. De edelen van dat rijk verklaarden de afwezigheid van KAREL voor strijdig met de grondwetten des rijks; de steden *Toledo* en *Valladolid*, die tot de aanzienlijkste des rijks

behoorden, weigerden de onwettige vergadering in *Gallicie* bij te wonen: de laatsten vattedeu zelfs de wapenen op, en KAREL, met zijne Vlamingen, ontsnapte met moeite van daar. Nogtans gelukte het den staatkundigen KAREL, voor het oogenblik dezen storm tot bedaren te brengen, en van de *Corunna* scheep te gaan, om de Duitsche keizerskroon te aanvaarden.

Maar het vuur der misnoegdheid was wel gedempt, doch niet uitgedoofd. Het vertrek van KAREL uit *Spanje* gaf het sein tot den opstand. Men was verontwaardigd, dat de Cortes in *Gallicie* zich tot eene *vrijwillige gift* hadden laten bewegen. *Segovia*, *Toledo*, *Sevilie* en verscheidene andere steden van den eersten rang sloten een verbond tot de verdediging hunner regten. Met dit alles moet men steeds in het oog houden, dat de Spanjaarden geene *nieuwigheid* wilden, even min als onze vaderen in de 16. eeuw; maar slechts het behoud hunner aloude regten en vrijheden. ROBERTSON zegt met zoo vele woorden in zijne *Geschiedenis van KAREL V*: « de Cortes toonden alle die angstvallige zorg voor *oude vormen*, en dien *afkeer voor nieuwigheid*, die zich in volksvergaderingen zoo dikwijls vertoonen."

In Mei 1520 brak de opstand uit. *Toledo*, de oude hoofdstad, die zich, wegens hare uitstekende privilegien, als de beschermster der vrijheden van de Castiliesche burgerij beschouwde, vattede de wapenen op; de burgers sloten de poorten, bemagtigden den *Alcazar* of het kasteel; voerden daarbij eene nieuwe regering in, uit de onderscheidene wijken der stad zamengesteld, en ligtten troepen.

Aan het hoofd der beweging stond Don JUAN DE PADILLA, afkomstig uit een oud geslacht van *Castilie*, en gehuwd aan eene vrouw, die naast de Romeinsche *Porcia's en Arria's* eene plaats verdient, donna MARIA DE PACHECO, die haren echtgenoot steeds met raad en daad aan de hand ging, en hem misschien aanzette, voor de vrijheden der stad in de bres te springen. Hij, en don FERNANDO D'AVALOS, een ander hoofd van den opstand, zouden reeds, volgens sommigen (hetwelk echter ROBERTSON niet vermeldt) op last des Keizers in hechtenis zijn genomen, indien zij hem niet voorgekomen waren, en de burgerij, door dezen gewelddadigen stap verbitterd, de koninklijke ambtenaren niet verjaagd had. Te *Toledo* werd een verbond, onder den naam van *Communera*, gesloten, waarbij zich, in eenen opstand, die hier en daar met grove ongeregeldheden en zelfs met moorden verzeld ging, eerlang de steden *Murcia*, *Segovia*, (waar de buitensporigheden het hevigst waren, en zelfs afgevaardigden tot de Cortes van *Gallicie* smadelijk werden vermoord) *Zamora*, *Burgos*, *Avila* en zelfs de hoofdstad *Madrid*, voegden. De regent ADRIAAN wilde *Segovia* doen belegeren; doch de burgers van *Medina del Campo*, waar het oorlogsmagazijn was, weigerden krijgsbehoeften af te leveren, en de stad werd toen door de koninklijke troepen in brand gestoken, waarbij onnoemelijk vele koopgoederen dezer rijke stad door de vlammen verteerd werden. Dit was juist het middel, om de verbittering algemeen te doen worden. *Medina del Campo* was het *Naarden* van *Spanje*. De groote stad *Valladolid*, menigmaal de zetel der koningen, voegde zich bij het vrijheidsverbond.

KAREL begreep nu, dat hij de Spaansche natie te weinig geacht had; hij beloofde, uit *Duitschland* schrijvende, alles aan de steden, maar zette tevens met de hem eigene dubbelhartigheid, door geheime aanschrijvingen, den adel tegen haar op, door denzelven tot jaloersheid en naijver op het gezag der steden te wekken. Doch bij de steden kwam de taal der verzoening te laat; er was reeds te *Avila* eene Junta, of een congres, dier misnoegde steden gesloten; en JOANNA, de moeder des Konings, was door PADILLA in haar gezag hersteld; een onverantwoordelijke stap, daar deze vrouw het gebruik harer redelijke vermogens miste, en dus slechts diende, om een voorwendsel aan den opstand te leenen, zonder eenig gezag te kunnen uitoefenen.

De in druk uitgegevene eischen der Junta waren intusschen zeer billijk. Zij verlangde het bestendige verblijf des Konings in zijn rijk, gelijk al zijne voorzaten hadden gedaan, of, ingeval van noodzakelijke verwijdering, dat geen vreemdeling tot regent mogt worden benoemd; dat de Koning geen vreemde hovelingen, ambtenaren noch troepen mogt in het rijk brengen; dat niemand dan inboorlingen daarin posten mogten bekleeden, zoo wel in kerk als staat; dat de belastingen mogsten worden teruggebragt op den ouden gematigden voet onder Koningin ISABELLA; dat alle sedert ingeslopen misbruiken moesten afgeschaft worden; dat in de Cortes elke stad eenen afgevaardigde uit de geestelijkheid, eenen uit den adel en eenen uit den burgerstand moest zenden, gekozen zonder den invloed der kroon, van welke geen lid der Cortes, op doodstraf, eenig ambt of jaargeld mogt aannemen; dat de Cortes ten minste alle drie jaren eens moesten vergaderen, het zij door den Koning bijeengeroepen of niet; dat de onwettige voorregten der edelen zouden worden herroepen, en dezen nimmer deel aan het bestuur der steden hebben; voorts nog eenige huishoudelijke beschikkingen. « De *beginselen der vrijheid*," zegt ROBERTSON, « *schijnen toen door de Castilianen beter dan door eenig volk van Europa begrepen te zijn*".

Doch de laatste bepalingen omtrent den adel waren voor den opstand noodlottig. De steden hadden zich daarmede dit zeer groote, rijke en magtige ligchaam, aan hetwelk zij zelven een derde gedeelte der vertegenwoordiging toekenden, tot vijand gemaakt, en daar 's Keizers brieven juist van pas kwamen, om de edelen in dien afkeer te stijven, had, van dat oogenblik af, de hofpartij aan hen eenen zeer magtigen steun.

Ondertusschen hadden de afgezanten der Junta's, die in *Duitschland* het verzoekschrift aan den Keizer waren gaan brengen, berigt ontvangen, dat zij, zonder levensgevaar, niet ten hove konden verschijnen. Hierop vatte men, daar vertoogen niets baatten, de wapenen op. Maar ongelukkig bewerkte het ontzag voor den hoogen adel, of dankbaarheid voor den jongen don PEDRO GIRON, die de volkspartij had omhelsd, dat zij hem, hoe onkundig en onbedreven, tot veldheer benoemden. Daarenboven was het leger der steden uit ongeoefende handwerkslieden zamengesteld en had weinige ruiterij. Geheel anders was het met de troepen des Konings gelegen. De adel, wien de staatkundige Keizer geheel had gewonnen, door twee van deszelfs leden, don HENRIQUEZ en don VELASCO, tot mederegenten met ADRIAAN te benoemen, verzamelde zich te *Medina de Rioseco*; de Edelen, van jongs af in den oorlog, als handwerk, geoefend, hadden onbetwistbare voordeelen boven de burgers, hoewel zij minder talrijk waren; maar dit vergoedde eene uitgelezene ruiterij, die ook bij ridders zeer natuurlijk te vinden was.

De kundige veldheer, graaf VAN HARO, ziende, dat zijn tegenstander onvoorzigtig de stad *Tordesilla* van troepen ontbloot had, snelde daarheen, bemagtigde de stad, en maakte zich weder meester van de persoon der ongelukkige JOANNA, waardoor de opstandelingen het voorwendsel misten, van voor deze te strijden; tevens werd de Junta, die hier zitting hield, uiteengedreven, of gevangen en het groot zegel bemagtigd. Nu gingen ook die edelen, welke te voren de partij der steden hadden gekozen, tot de hofpartij over: GIRON werd daarop van zijnen post ontzet, en PADILLA tot veldheer benoemd. Er was gebrek aan geld, de handel stond stil, en veel van het gereede geld was door de hovelingen naar *Vlaanderen* gezonden of medegenomen; de heldin, PADILLA's vrouw, gaf den raad en voerde dien uit, de rijk met goud en edelgesteenten versierde reliquiekasten van *Toledo* tot geld te maken.

Tot hiertoe had de Junta pligtmatig gehandeld; doch thans, nu de regenten, door tusschenkomst van den adel, die zelf het despotismus verfoeide, redelijke voorslagen deden, en ten laatste eenige, al te zeer met het Koninklijke gezag en de regten des adels strijdige artikelen uitgezonderd, de eischen der Junta toestonden, werden die door de verdwaasde gemeenten, zelfs onder bedreigingen, van de hand gewezen. Weder een blijk van de dwaasheid der zoo geroemde VOLHARDING, of liever stijfzinnigheid, die ook onze zaken in de laatste jaren zoo zeer heeft benadeeld! Naderhand, echter, toen een spoedige aanval op *Tordesilla* den oorlog had kunnen eindigen, lieten zich de stedelingen in slaap wiegen en sloten eenen allezins schadelijken [illegible]; velen der burgers keerden daarop naar huis, waarvan de Koningsgezinden gebruik maakten, om op het oogenblik, dat de wapenschorsing gesloten was, op de weinig daarop voorbereide troepen der gemeente te *Villalar* aan te vallen. Dezen terstond door de ruiterij bestookt, trokken terug; doch op een versch omgeploegd veld, door eenen plasregen doorweekt, zakten zij tot de knieën in den modder, en geraakten geheel in verwarring en eene wilde vlugt. De nederlaag was volkomen; PADILLA werd gevangen genomen, en dadelijk, als op heeter daad betrapt, *zonder vorm van regtsgeding*, onthoofd. 's Mans laatste brieven aan zijne vrouw en aan de burgerij van *Toledo*, kan men niet zonder diepe aandoening lezen. Met dezen slag scheen alles gedaan; *Valladolid*, *Segovia* en andere steden gaven zich dadelijk over; alleen *Toledo*, waar de heldin PACHECO gebied voerde, en de Franschen te hulp riep, terwijl zij ook nieuwe troepen ligtte, verdedigde zich nog een half jaar lang. Toen stond de geestelijkheid tegen haar op, maar zij vlood naar het kasteel, verdedigde zich daar nog vier maanden, en ontsnapte toen (Februarij 1522) in mansgewaad naar *Portugal*. Ook in het Koningrijk *Valencia* was het volk (de bovengenoemde *Germandad*) tegen den adel opgestaan, en werd eerst na den slag bij *Villalar* weder tot gehoorzaamheid gebragt. KAREL had de wijsheid van eene algemeene amnestie te geven, waarvan slechts 80 personen waren uitgezonderd, die hij toch nog oogluikend toeliet in het rijk te blijven.

Dus eindigde een opstand, die aan *Spanje* de vrijheid had beloofd te geven, met de zegepraal van het hof. Van nu af was het gezag der Cortes gebroken, en de grond gelegd tot die willekeurige heerschappij, welke FILIPS II, zoon van KAREL, volkomen tot stand bragt, en die meer onheil over *Spanje* gebragt heeft, dan de vernielendste oorlog, door aan den wortel van deszelfs bestaan, het volkskarakter, te knagen, en dit door de vrees voor de Inquisitie geheel te verlammen.

In een volgend artikel zullen wij dien opstand met de tegenwoordige wederinvoering der constitutie van 1822, en de toekomst, dien dezelve voor *Spanje* bereidt, vergelijken.

Beethoven.

Werd ooit een kunstenaar met oorspronkelijk genie begiftigd, dan was het voorzeker de wereldberoemde, Duitsche Componist BEETHOVEN. Hoe men ook omtrent den smaak zijner compositiën moge verschillen: niemand, die geen vreemdeling is in de muzijkale wereld, zal het tegendeel kunnen beweren. Reeds in zijne eerste werken, met de voornaamste toonkunstenaars van zijnen tijd wedijverende, gaf hij de doorslaandste blijken zijner oorspronkelijkheid. Wij ontdekken in de trio's voor de piano, die hij, met verloochening van al zijne vorige stukken, als zijn eerste werk heeft uitgegeven, eene gelijkvormigheid met de instrumentale muzijk van MOZART. Hoezeer men daarin de kiem dier oorspronkelijkheid van denkbeelden niet bespeurt: die trio's leveren desniettemin het bewijs op van de gehechtheid des schrijvers aan de heerlijke denkbeelden van den niet minder oorspronkelijken, auteur van DON JUAN en LE NOZZE DI FIGARO. Trouwens kan men zich daarover niet verwonderen; niets kon met de zintuiglijke gewaarwordingen van BEETHOVEN, die door eene behoefte naar nieuwe zinsaandoeningen opgewekt werd, beter overeenkomen. En inderdaad, toen deze groot kunstenaar zijne loopbaan eerst intrad, was MOZART zelf zijne eeuw vooruit gegaan, en had plotseling meer nieuwigheden in de kunst ingevoerd, dan te voren door anderen in vijftig jaren was bewerkstelligd. Het was onmogelijk, dat BEETHOVEN niet gevoelde, hoe hoog MOZART boven zijne tijdgenooten was verheven, en zich voor den uitvinder van zoo veel schoons niet vooringenomen zou gevoelen. Immers is van grenzenlooze bewondering, het opwekken tot navolging het onmiddellijk gevolg, en in de kunsten veroorzaakt de navolging der vormen eene merkelijke wijziging in hetgeen oorspronkelijk in het eerste [illegible] is op te merken. Deze navolging wordt vervolgens in eene gewoonte herschapen; en het meest verheven geestvermogen kan zich naderhand, zonder veel inspanning, niet van dezelve losmaken.

De gunstige wijze, op welke de eerste werken van BEETHOVEN, in den vorm, dien hij ze in den aanvang had gegeven, werden ontvangen, was niet berekend, om de manier, die hij aan zijne ontboezemingen had gegeven, aan hem te doen mishagen; wij zeggen *de manier*, niet, dat het ooit in den zin van zulk een' kunstenaar kon opkomen, om de manier van anderen aan te nemen; maar omdat hij, zonder het te weten, anders handelde dan de natuur hem bestemd had te doen. Hij kon niet dadelijk tot zijne oorspronkelijke bestemming terug komen. Zijne eerste sonates, voor de piano, zijne [illegible] trio's voor de viool, en zijne eerste symphonie, [illegible] van de compositiën, dewelke hij in de eerste tien of twaalf jaren na zijne aankomst te *Weenen* heeft uitgegeven, dragen min of meer blijken van het genoegen, hetwelk hij in de

werken van MOZART vond; en hij ontving eerst langzamerhand eene hem meer eigenaardige *manier*.

Het valt echter niet te ontkennen, dat er in de voornoemde werken eene groote hoeveelheid oorspronkelijke denkbeelden, en zelfs een aantal van zoodanige denkbeelden zijn, welke BEETHOVEN in zijne minst belangrijke compositiën in ruime mate heeft ten toon gespreid. Zijne sonates voor de piano, b. v. wemelen van de meest verhevene trekken, die aan volle symphoniën of andere muzijkstukken van den grootsten omvang eene schitterende uitwerking zouden geven; en toch ontbreekt daarin niet zelden, hetgeen de componist zich, bij het accompagnement van andere instrumenten, of bij dat van vol-orchest had voorgesteld.

Het zou moeijelijk zijn, eene beschrijving te geven van de oogenblikkelijke veranderingen, die men in zekere tijdperken des levens van menschen van genie waarneemt; veranderingen, die een' lichtstraal schijnen voort te brengen, en soms slechts door een gelukkig toeval ontstaan. De geschiedenis der kunsten levert er menig voorbeeld van op, en de grootste kunstenaars hebben er niet zelden den invloed van gevoeld; ja, wat meer is, deze hoedanigheid van zich te buigen, was menigmaal één der voornaamste kenteekenen van een groot genie. Onder de voorbeelden, die wij, tot staving van dit aangehaalde, zouden kunnen bijbrengen, behooren voorzeker RAPHAËL, ALEXANDER SCARLATI en MOZART. Het was eene verandering van dien aard, die zich plotseling in BEETHOVEN deed gevoelen, waardoor hij onder de groote kunstenaars gerekend werd.

Wat daartoe aanleiding schijnt te hebben gegeven, moet meer aan de boekwerken, die hij bestudeerde, dan aan zijne beschouwingen over de kunst zelve worden toegeschreven. Met de groote wereld in vijandschap, en in de eenzaamheid verkeerende, vond BEETHOVEN geene andere uitspanningen dan die, welke hem het lezen verschaffen. Hij las dan ook veel, en de schrijvers, aan welke hij de voorkeur gaf, hadden, gelijk wij reeds in een vorig artikel aanmerkten, de meeste verhevenheid en oorspronkelijkheid van geest; van hetgeen men echter onder de benaming van spitsvondigheid (*esprit*) verstaat, had hij eenen onoverkomelijken afkeer, maar daarentegen zetteden alle krachtige denkbeelden bij hem alle snaren zijns gevoels in beweging. Wel twintig malen had hij de *Ilias* gelezen; en de *Odyssea* voornamelijk beschouwde hij als een tafereel van de aloude heldhaftigste tijden. Onder de hedendaagsche schrijvers waren GÖTHE, SCHILLER, BYRON en WALTER SCOTT zijne geliefde auteurs. Dikwijls heeft men opgemerkt, dat hij, bij het lezen van eene passage, die veel indruk op hem maakte, het boek nederlegde en eenige uren met groote schreden op en neder wandelde, waarna hij zich aan zijnen lessenaar plaatste en een nieuw muzijkstuk componeerde. Nu blijkt het, dat hij juist op het oogenblik, toen zijn geest een zeer opmerkenswaardig kenmerken van oorspronkelijkheid verkreeg, de voornoemde schrijvers met bijzondere naauwgezetheid begon te lezen en herlezen. Die genen van zijne vrienden, die met zijne vooringenomenheid met al hetgeen oorspronkelijk in kunsten en wetenschappen was, bekend waren, trachtten hem over te halen, om de werken van BERNARDIN DE SAINT PIERRE en de CHATEAUBRIAND te lezen; doch zij konden zijnen weêrzin van al hetgeen Fransch is, niet overwinnen; zelfs geloofde hij, dat *Frankrijk* niets groots kon voortbrengen, « groote misdadigers uitgezonderd," zeide hij. VOLTAIRE en het geheele encyclopedische leerstelsel hield hij voor hatelijk; eindelijk verkeerde hij ten aanzien van de Fransche natie en al derzelver verrigtingen onder den invloed van een onoverwinnelijk vooroordeel.

Zoodra BEETHOVEN den weg, op het doel uitloopende, tot hetwelk hij bestemd was, had ingeslagen, wenschte hem het klein aantal vrienden, dat hem opregtelijk aankleefde, geluk over de veranderingen, die in zijnen geest plaats hadden, en destijds hadden zij gelijk. Maar, toen zij hem naderhand verder meer aanspoorden, deden zij hem in eene overdrevenheid vervallen, welke hem des te nadeeliger werd, daar hij, uithoofde van zijne doofheid, niet meer in staat was, om over zijne werken een juist oordeel te kunnen vellen. Bij de gewaarwording van de opgetogenheid der genen, die veel belangstelling voor hem aan den dag legden, moest hij zich inbeelden, dat de *overtreffendheid* zijner denkbeelden, indien men van zulk eene uitdrukking gebruik mag maken, met de grenspalen der muzijkale bevattelijkheid van zijne aanhoorders overschreden had, en deed hem de onontbeerlijkheid van heldere gedachten over het hoofd zien. Het is ongetwijfeld daaraan toe te schrijven, dat men in de laatste werken van BEETHOVEN dien wrevel aantreft, die de schoonste daarin voorkomende trekken bederven. In de laatste twee kwartetten van dezen beroemden componist, zoo wel als in zijne symphonie met koorzang, is veel, dat de verwondering opwekt, doch men kan zich niet ligt verklaren kan, hoe zoo veel scheppende kracht met zoo veel ongerijmdheden kon vereenigd zijn.

(*Vervolg in een volgend nommer.*)

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 Nov. 1 El 8 Palm 0 Duim; gewassen 80 Duim; gevallen 0 D

Den 9 Nov. 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 60 Duim; gevallen 0 D

Getrouwd:

JOHs. KOLFSCHOTEN,
Notaris te Arnhem,
EN
C. H. D. TIELEMAN.

's GRAVENHAGE,
den 9den November
1836.

Heden morgen ten 3 ure overleed, in den ouderdom van 66 jaren en 11 maanden, *JOHANNA CLASINA VAN RIJSEWIJK*, geliefde huisvrouw van *WILLEM TEUENISSEN.*

ARNHEM, den 6den November 1836.

PROVINCIE GELDERLAND.

Op Vrijdag den [illegible] November 1836, des voormiddags om elf ure, zal, onder [illegible], in het Gemeente-Lokaal te *Eibergen*, in het openbaar worden AANBESTEED:

Het maken van eene verbeterde gemeenschap der beide oevers van den Berkel te Eibergen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij [illegible] beschrijving en ophod.

De bestekken en voorwaarden zullen ter lezing liggen op het Gouvernements-gebouw, te *Arnhem*; ter Secretarie te *Eibergen*; te *Borculo* bij den Kastelein *A. MARTENS*; te *Groenlo*, in den Moriaan, en te *Aalten* in de Roskam bij *VAN EERDEN.*

Nadere informatien zullen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Arnhem*; den Ingenieur *DIBBITS* te *Zutphen* en den Burgemeester van *Eibergen*; terwijl door de twee laatstgenoemden lokale aanwijzing mede zal geschieden. —

Eibergen;
den 3den November
1836.

De Burgemeester en Secretaris der Gemeente,
C. H. KOENTZ.

---

† § † In de nabijheid van *Arnhem*, aan een' der Straatwegen, is, tegen den 22sten Februarij of den 1sten Mei 1837, TE HUUR, een geheel NIEUW HUIS, voorzien van verschillende beneden- en bovenkamers, benevens STALLING voor een aantal paarden. Hetzelve heeft eene zeer aangename ligging en is geschikt voor LOGEMENT EN UITSPANNING, of ook ter verhuring van appartementen; het daarbij gelegen BOUW- en MOESLAND kan geheel of gedeeltelijk met het genoemde huis gehuurd en op den 22sten Februarij aanvaard worden. — Met vrachtvrije brieven, onder de letter G, te bevragen bij den Drukker dezer.

UIT DE HAND TE KOOP:

een HUIS, waarin sedert onheugelijke jaren de BAKKERIJ is uitgeoefend; met alle derzelver gereedschappen; gelegen te *Nijmegen*, in de Groote straat, No. 38.

LANDBOUWERS,

die genegen zijn tot het LEVEREN VAN AARDAPPELEN, in de maanden *Februarij* en *Maart* aanstaande, kunnen zich tot het aangaan van een vast akkoord vervoegen aan de fabrijk te *Oosterbeek*.

§ † † TWEE à DRIE *bekwame* LETTERZETTERS, en van een *ordentelijk gedrag*, vast werk begeerende *tegen een goed loon*, vervoegen zich ten spoedigste, in persoon of per brief, bij den Boekdrukker *C. A. THIEME* te *Arnhem*.

§ § § ARNHEM. — De ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is, in het Logement *het Zwijnshoofd*, van Maandag den 14den tot den 20sten dezer, met een uitmuntend assortiment van GLAZEN, zoo wel voor BRILLEN, gemonteerd in Goud, Zilver, Schildpad en fijn Staal, als tot GEZIGTKUNDIGE INSTRUMENTEN, en verder wat tot dit vak behoort.

MAGNUS MORIS.

Scheele Hoofdpijn en Doofheid.

(Uittreksel uit het dagblad *le Temps*, van den 13den September l. l. en uit het *Journal Général de France*, van den 17den Augustus te voren.) De Heeren *OLIVIER*, chef aan het Bureau der Prefecture te Parijs, aan scheele hoofdpijn lijdende sedert 10 jaren; *THIBAUT*, graanhandelaar, *rue de Sèvres* N. 72, sints 20 jaren; *VIVIEN*, grondeigenaar, in dezelfde straat N. 161, behebt met doofheid; *VALAMPIN*, advokaat, *rue du 26 Juillet*, sedert 18 jaren volstrekt doof; *BAIN*, landeigenaar te *Vincennes*, met het zelfde ongemak behebt; en *MASSON*, voormalig bediende bij de Prinsen, in de voorstad *St. Honoré* N. 42, insgelijks sedert 12 jaren aan eene volslagene doofheid lijdende; — deze allen zijn van de eene of andere dezer kwalen in den grond genezen door de HUILE ACOUSTIQUE van den Geneesheer *MÈNE MAURICE* te *Parijs*. — Een dépot van deze Olie is te *Amsterdam* gevestigd ten huize van den Heer *F. MASSIGNAC*, in de *Kalverstraat* N. 165. Prijs *f* 6 per flesch, en 75 centen voor het gedrukt berigt, dat onontbeerlijk is, om het gebruik van deze olie te leeren kennen.

*** Bij den Boekhandelaar H. FRYLINK, te AMSTERDAM, komt heden vande pers

I. NEDERLANDSCHE VOLKS-ALMANAK voor 1837. Met vier platen. De prijs is ingenaaid. . . . . *f* –.75.

(Ook zijn eenige weinige Exemplaren in karton en koker, verguld op snede, gereed gemaakt, en à *f* 1.20 te bekomen: deze moeten echter vooraf besteld worden.)

In het MENGELWERK, dat weder met bijdragen van vele geliefde Nederlandsche Letterkundigen prijkt, vindt men onder anderen een [illegible]stuk van A. FOKKE Sz., dat in geen van 's mans Werken [illegible].

II. A. LEWALD, REISTOGTJE DOOR TYROL, in de jaren 1833 en 1834. Met vignet en plaat. . . . . *f* 2.90.

III. DE BURGEMEESTER VAN WINDHOEK. Eene zonderlinge Geschiedenis. Met vignet. . . . . *f* 2.60.

Gemelde Boekhandelaar debiteert met succes:

IV. CH. LAMB, PROEVEN VAN EEN HUMORIST. Naar het Engelsch door E. J. POTGIETER. Met vignet en plaat. . . . . *f* 2.90.

V. C. B. TAYLER, MONTAGUE, OF IS DAT GODSDIENST? Naar het Engelsch. Met eene plaat. . . . . *f* 2.40

VI. Kapt. MARRYAT, DE ZOON VAN DEN MISDADIGER. Met eene plaat. . . . . *f* 2.90.

VII. Mrs. SHELLEY, LODORE EN ZIJNE DOCHTER. Een Verhaal. Met eene plaat. . . . . *f* 3.30.

VIII. J. MORIER, HET MEISJE VAN KARS. 2 Deelen. Met platen. *f* 5.80.

IX. ONDERHOUD IN HET HOEKJE VAN DEN HAARD. Interessante en luimige Verhalen. Met vignet. . . . . *f* 2.90.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.